

Beste collega's,

Graag nodigen wij u uit voor de vierde POINT-dag. Het is ons weer gelukt een gevarieerd programma samen te stellen. Hierbij is aandacht voor de nieuwste ontwikkelingen binnen de psychosociale zorg voor paren met vruchtbaarheidsproblemen. Met als thema "*De patiënt centraal*" komen onderwerpen als patiëntgerichtheid, zelfhulpgids ongewenste kinderloosheid, de winst van verlies, verstandelijke beperking en kinderwens, digicoach en kanker en fertiliteit aan bod.

Plenaire sessies, workshops en intervisiebijeenkomsten wisselen elkaar af. Hiermee denken we een goede mix te hebben tussen achtergrondinformatie en de dagelijkse praktijk.

De bijeenkomst vindt plaats op donderdag **17 april 2014** in

Erasmus MC, locatie Sophia kinderziekenhuis, Rotterdam, Bioscoopzaal

Route: <http://www.erasmusmc.nl/overerasmusmc/bereikbaarheid/sophia/naar-sophia/>

Het definitieve programma vindt u op onze website, www.pointnetwerk.nl.

U kunt zich tot 27 maart 2014 aanmelden door het online inschrijfformulier in te vullen. Nadat wij het formulier ontvangen hebben, ontvangt u een factuur. Wanneer u de factuur heeft betaald, bent u officieel aangemeld. *De beschikbare plaatsen zijn beperkt, dus wacht u niet te lang.*

Indien u deel wilt nemen aan de intervisiegroep voor psychologen of (medisch) maatschappelijk werkers geeft u dit aan op het inschrijfformulier.

Voor de POINT-dag is accreditatie aangevraagd voor klinisch psychologen (FGzP), en (medisch) maatschappelijk werkers (BaMW). Na afloop van de dag ontvangt u een certificaat.

Bij vragen neem contact op met Cora de Klerk, secretaris, via info@pointnetwerk.nl.

Wij zien u graag op 17 april 2014. Met vriendelijke groet,

namens het bestuur van POINT,

Hester Pastoor, voorzitter

Cora de Klerk, secretaris

Sandra van Loon, penningmeester

Annette van Hulst, lid

Gerry Rust, lid

Chris Verhaak, lid

Programma POINT-dag

Datum : donderdag 17 april 2014
Tijdstip : 9.30 – 17.00 uur
Locatie : Erasmus MC, Rotterdam, locatie Sophia, bioscoopzaal
Kosten : € 75,- inclusief lunch (of € 55,- alleen ochtend + lunch)

'De patiënt centraal'

Ochtend

- 09.30 uur Inschrijving en koffie/thee
- 09.55 uur Welkom en toelichting programma
- 10.00 uur **Freya Monitor** *nog niet bevestigd*
Een medewerker van Freya zal komen vertellen over de Freya Monitor waarin kwaliteitscriteria zijn opgesteld voor het beoordelen van de verschillende fertiliteitsklinieken in Nederland. Deze beoordeling kan leiden tot het uitreiken van een Pluim. Wat is belangrijk vanuit Freya en waarom worden toegelicht.
- 10.30 uur **Zelfhulp gids voor vrouwen die ongewenst kinderloos zijn**
Nadia Garnefski en Vivian Kraaij, beiden psychologen van de universiteit van Leiden, hebben een zelfhulpinterventie ontwikkeld voor mensen die ongewenst definitief kinderloos zijn en last hebben van depressieve klachten en/of angstklachten. Zij zullen wat vertellen over het onderzoek dat eraan vooraf gegaan is en over het onderzoek naar de effectiviteit van het zelfhulpprogramma. Tevens zullen ze enkele onderdelen van het programma presenteren.
- 11.00 uur Korte pauze
- 11.15 uur **De winst van verlies**
Door **Odile van Eck**, therapeut voor mensen met vruchtbaarheidsproblemen. Wanneer het gaat om vruchtbaarheidsproblemen en ongewenste kinderloosheid ligt binnen de kringen van hulpverleners en medici logischerwijs de nadruk op hoe er als nog een doorlopende zwangerschap tot stand kan worden gebracht en er een kind geboren wordt. Soms lijkt het hierbij alsof het doel alle middelen heiligt. In mijn praktijk krijg ik ook te maken met de schaduwkant van de medische mogelijkheden. Daarnaast heb ik vanuit mijn eigen ervaring ondervonden hoe verrijkend het kan zijn om met een ingrijpend verlies te leren leven. Dit is een kant van het thema die weinig wordt belicht en zeker de moeite waard is om te worden opgenomen in het grote geheel. Het voegt een ander perspectief toe en laat zien hoe een rouwproces, mits goed doorlopen, tot heelheid en vervulling kan leiden.

11.45 uur

Kinderkansen na kinderkanker

Dr. Eline van Dulmen-den Broeder, senior wetenschappelijk onderzoeker en epidemioloog. Afdeling kindergeneeskunde, VU medisch centrum Amsterdam

De overleving van kinderen met kanker is de laatste decennia aanzienlijk gestegen. Door de groeiende groep overlevenden wordt ook duidelijk dat de behandeling vaak een prijs heeft.

Een verminderde vruchtbaarheid of onvruchtbaarheid is één van de late effecten die kan optreden na de behandeling van kanker in de kinderjaren of adolescentie. Het hangt erg af van de soort kanker, de plaats waar een eventuele tumor zich bevond, het geslacht, de leeftijd op het moment van de behandeling en de duur van de behandeling.

Bij vrouwen bijvoorbeeld kunnen bepaalde soorten chemotherapie de eicelvoorraad in de eierstokken uitputten. Dit kan leiden tot een verminderde vruchtbaarheid of zelfs onvruchtbaarheid waardoor het langer kan duren om zwanger te worden of een zwangerschap zelfs helemaal niet meer mogelijk is. Bovendien kan de overgang bij deze vrouwen veel eerder beginnen waardoor ze minder tijd hebben om zwanger te worden.

Goede voorlichting over de gevolgen van de behandeling op de vruchtbaarheid is belangrijk, zowel vóór als na de behandeling, omdat ongewenste kinderloosheid of een moeizame weg naar zwangerschap de kwaliteit van leven aanzienlijk kan beïnvloeden. Dit vereist een goede samenwerking tussen de verschillende specialismen betrokken bij de behandeling van kinderen en jonge mensen met kanker.

In de presentatie zullen onder andere de gevolgen van de behandeling van kinderkanker op de vruchtbaarheid van vrouwen besproken worden alsook wat de huidige praktijk, attitude en het kennisniveau van artsen is op het gebied van fertiliteitspreservatie van meisjes, adolescenten en jonge vrouwen met kanker.

Afsluiten ochtenddeel en toelichting op de middag

12.15–13.00 uur **Lunch**

Middag, Middagprogramma met workshops

13.00-14.15 **1^e ronde** (keuze uit 2 workshops)

1. De digicoach

Chris Verhaak, Gerry Rust, Angelique van Dongen en Emiel Boogerd, werkzaam op de afdeling Gynaecologie van UMC St. Radboud in Nijmegen, hebben een digicoach programma ontwikkeld.

Het programma bestaat uit 3 modules: stressmanagement en stemming, vruchtbaarheidsproblemen en omgaan met anderen. In elke module is er aandacht voor educatie, opdrachten en registraties van klachten (somberheid/spanning). De modules beslaan elk 5 weken en worden aangeboden op basis van de uitkomst van de screening en het intakegesprek. Wekelijks worden opdrachten en leesteksten aangeboden. De patiënt leest en

maakt deze, waarop de E-coach (behandelaar) reageert. De rol van de E-coach betreft met name het toepassen van technieken uit de cognitieve gedragstherapie, het doorvragen en verhelderen en eventueel educatie geven. Tijdens de workshop zal verder ingegaan worden op het programma en de resultaten tot nu toe.

2. *'Heb ik wel een keuze?'*

Wilma Potze en Ineke Heesterbeek, psychosociaal therapeuten met een eigen praktijk, gaan in deze workshop in op hoe je in de praktijk werkt met dilemma's en de ondersteuning die je als hulpverlening hierbij kan bieden. Tijdens een medisch traject wordt er vanuit gegaan dat paren kunnen kiezen of ze een bepaalde behandeling wel of niet doen. De ervaring leert echter dat deze keuzemomenten niet altijd als zodanig worden herkend. Om een keuze te maken, moet je wel een grens voelen, of hierop gewezen worden. Tijdens de workshop worden de psychische belasting van patiënten van keuzemomenten tijdens een medisch traject nader belicht. Hierbij wordt oa gebruik gemaakt van casussen uit de praktijk van de therapeuten.

14.25 – 15.40 **2^e ronde** (keuze uit 2 workshops)

1. *Verstandelijke beperking en kinderwens*

Esther Primowees, GZ-psycholoog bij Stichting Philadelphia Zorg, en **Lizette Vonken**, gaan in op vragen die mensen met een verstandelijke beperking regelmatig hebben wanneer het gaat over relaties, intimiteit en seksualiteit. Ook kinderwens, zwangerschap en ouderschap zijn thema's die steeds vaker voorkomen. Het praten hierover, de diagnostiek en de behandeling vragen om aanpassingen in de praktijk. Aangepaste communicatie, visualisatie en praktische oefeningen zijn voorwaarden om af te stemmen op de persoon. Wat is er nodig in de praktijk om elkaar goed te verstaan en goed te begrijpen? Hoe leren mensen met een verstandelijke beperking?

2. *'Heb ik wel een keuze?'*

Wilma Potze en Ineke Heesterbeek, psychosociaal therapeuten met een eigen praktijk, gaan in deze workshop in op hoe je in de praktijk werkt met dilemma's en de ondersteuning die je als hulpverlening hierbij kan bieden. Tijdens een medisch traject wordt er vanuit gegaan dat paren kunnen kiezen of ze een bepaalde behandeling wel of niet doen. De ervaring leert echter dat deze keuzemomenten niet altijd als zodanig worden herkend. Om een keuze te maken, moet je wel een grens voelen, of hierop gewezen worden. Tijdens de workshop worden de psychische belasting van patiënten van keuzemomenten tijdens een medisch traject nader belicht. Hierbij wordt oa gebruik gemaakt van casussen uit de praktijk van de therapeuten.

15.40 uur pauze

16.00 uur **Intervisie in groepen**

Chris Verhaak en Hester Pastoor voor de psychologen;
Gerry Rust en Annette van Hulst voor (medisch) maatschappelijk werkers.

17.00 uur Evaluatie, afsluiting en borrel

Accreditatie voor maatschappelijk werkers (BaMW) en psychologen (FGzP) is aangevraagd.